

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupen JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Praha 2, Wenzigova 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2009, č. j. 48 Az 3/2009 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené právní zástupkyni stěžovatele JUDr. Ireně Slavíkové **se určuje** odměna za zastupování ve výši 5712 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 12. 2008, č. j. OAM-549/LE-BE03-BE07-2008 (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl žalovaný, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Praze žalobou; ten ji usnesením ze dne 23. 2. 2009, č. j. 48 Az 3/2009 - 15, odmítl. V odůvodnění svého usnesení krajský soud uvedl, že podle ustanovení § 32 odst. 2 písm. b) zákona o azylu lze proti rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané v zařízení pro zajištění cizinců podat žalobu ve lhůtě 7 dnů od doručení rozhodnutí. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 6. 11. 2008 v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 16. 12. 2008. Sedmidenní lhůta k podání žaloby tak skončila dne 23. 12. 2008, kterým bylo úterý; podle ustanovení § 72 odst. 4 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) pak zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout. Žaloba byla soudu osobně doručena dne 22. 1. 2009, a je tedy podána opožděně.

Rozsudek napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž uplatňuje důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že mu bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 5. 3. 2009. V doplnění kasační stížnosti pak již uvedl, že si je vědom opožděného podání žaloby, ale postup krajského soudu, který žalobu odmítl, považuje za příliš tvrdý. K pochybení spočívajícím v opožděném podání žaloby došlo z důvodu neznalosti práva ze strany žalobce. Lhůty k podání žaloby jsou upravovány správním řádem, soudním řádem správním i zákonem o azylu, proto bylo pro žalobce obtížné se v různě stanovených lhůtách orientovat. Stěžovatel je přesvědčen, že složitost a nejednotnost právní úpravy lhůt je nesrozumitelná jak pro něj tak i pro další žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Proto kasační stížnost přesahuje jeho vlastní zájmy. Stěžovatel žádá, aby bylo rozhodnuto o ochraně jeho zájmů i v případě, že žaloba byla z objektivních důvodů podána opožděně.

Žalovaný ve svém vyjádření k věci uvedl, že se ztotožňuje s usnesením krajského soudu, které bylo vydáno v souladu s právními předpisy, neboť žaloba byla podána opožděně.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem jeho vlastních zájmů.

Úvodem je třeba uvést, že zákonný pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele*, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb., s účinností ke dni 13. 10. 2005. Pokud jde o jeho výklad, ten byl podán např. v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS, dle kterého *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázkách. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“*

Nejvyšší správní soud ve své rozsáhlé a stabilní judikatuře dospěl k závěru, že opožděné podání žaloby je nutným a dostatečným důvodem pro její odmítnutí, přičemž skutečnosti rozhodné pro závěr o včasnosti či opožděnosti žaloby je nutno vždy zkoumat z úřední povinnosti a přihlídnout k nim (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 11/2005 - 72, publikovaný pod č. 715/2005 Sb. NSS a ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 As 47/2005 - 89, publikovaný na www.nssoud.cz). Žalobu lze odmítnout, jsou-li dány skutkové důvody k takovému rozhodnutí, tj. jestliže je jisté, že nastaly skutečnosti rozhodné pro právní závěr o opožděnosti žaloby. Musí být tedy postaveno na jisto zejména to, kdy bylo žalobci oznámeno žalobou napadené rozhodnutí a kdy proti němu podal žalobu. V pochybnostech je pak nutno mít za to, že žaloba byla podána včas (k tomu viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2005, č. j. 1 Azs 114/2004 - 44, a ze dne

19. 7. 2007, č. j. 9 Afs 54/2007 - 54, oba rovněž dostupné na www.nssoud.cz). K tomu, aby byl vyvrácen jako nesprávný závěr krajského soudu o opožděném podání žaloby, by postačovalo, pokud vyšla najevo i jen pouhá pochybnost o skutkových zjištěních krajského soudu rozhodných pro tento jeho právní závěr. K otázce posouzení opožděnosti žaloby podané ve věcech mezinárodní ochrany lze rovněž odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, dostupný z www.nssoud.cz, z něhož se podává, že „žalobu lze odmítnout pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., je-li jisté, že nastaly skutečnosti rozhodné pro právní závěr o opožděnosti. Tak tomu není, jsou-li skutečnosti tvrzené účastníkem řízení, které jsou v rozporu s obsahem spisu, na němž spočívá závěr o opožděnosti žaloby, možné a pravděpodobné.“

Stěžovatel se v kasační stížnosti ohradil proti nejednotnosti úpravy lhůt k podání žaloby podle s. ř. s. a zákona o azylu a namítá jejich nesrozumitelnost pro něj i pro ostatní žadatele o mezinárodní ochranu. Zdejší soud se k obdobnému případu vyslovil již například v rozsudku ze dne 9. 2. 2005, č. j. 1 As 37/2004 - 54, dostupném z www.nssoud.cz, z něhož vyplývá, že „skutečnost, že u určitého okruhu rozhodnutí je pro podání žaloby stanovena odchylná lhůta než pro jiná rozhodnutí vydaná podle téhož zákona, nečiní takovou úpravu rozpornou s čl. 36 Listiny základních práv a svobod.“. Použitelnost tohoto obecného principu i ve věcech mezinárodní ochrany vyplývá i z již výše zmiňovaného rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, který jej *implicitně* potvrdil tím, že z něj vycházel při posuzování podmínek, za nichž lze považovat existenci opožděnosti žaloby za skutkově prokázanou.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Stěžovatelem tvrzený důvod přijatelnosti kasační stížnosti nebyl Nejvyšším správním soudem akceptován, a to právě z důvodu existující judikatury a zjevného procesně bezchybného postupu krajského soudu. Kasační stížnost tak svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost jako nepřijatelnou; proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. usnesením odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti; náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby (převzetí ustanoveného zastoupení, doplnění kasační stížnosti) v částce 2 x 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 4800 Kč. Studium spisu nelze považovat za samostatný úkon právní služby, neboť je součástí úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 - 40, dostupné z www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele prokázala, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je povinna z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, činí 912 Kč. Ustanovené advokátce se tedy přiznává odměna v celkové výši 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu